

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Ordo in genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- in oratione. Prou. 5.
- 21 In feriis sextis paulo ante horam nonam detur signum salutationis Angelicæ. Prouinc. 2.
- 22 In Sabbatis laudes. B. Virginis per Antiphonam Salve Regina, canantur Vesperi in Parochialibus. Prouinc. 3.
- 23 Quotidie statuatur oratio pro defunctis prima hora noctis, dato campana signo. Prou. 6.
- 24 Sabbatis quatuor temporum sub vesperum conueniant populi ad Ecclesias Parochiales ad pias preces, tum pro ordinatis, tum pro beneficiis acceptis. Prou. 4.
- 25 Imminentibus calamitatibus ea ratio ineatur, vt sine intermissione fiat oratio, à Clero, & populo. Prou. 3.
- 26 Nimbis, procellisue imminentibus campanæ sonentur, vt fiant preces in Ecclesia, saltem à Clero. Prou. 4.
- 27 Pro temporum ratione certa hora statuatur ad communem orationem, etiam domi habendam, datis iecirco campanarum signis. Prou. 3.
- 28 Stata prece, adhibeatur benedictio ante cibum, & post eum gratiarum actio. Prou. 5.
- V. Confraternitates. n. 23. Regularium iura sub Episcopis num. 19. 20.*

ADDITIO.

- 1 Non tenentur Regulares accedere ad Ecclesias extra propria Monasteria pro celebratione orationis 40. Horarum, decisum refert *Genuens. in praxi Neapol. cap. 64. num. 3.*

Oratorium.

- 1 **A** Edificatio, aut vsus Oratoriorum partius concedatur. Prou. 1.
- 2 Ne sit in partibus interiorum ædiū, sed separatim ab aula, triclinio, cellis, *ibid.*
- 3 Neque ita angustum sit, vt è fenestris audienda sit Missa. *ibid.*
- 4 Rariùs ibi celebretur, & diebus concessis à Sede Apostolica tantum. *ibid.*
- 5 Quæ in viis extruuntur, ne sint in capis, & sint sine altari. Prou. 4.
- 6 Cancellis muniantur, & fenestris clathratis. *ibid.*

- 7 Valuis etiam, & clauis penes Parochum *ibid.*
- 8 Neque extra, nisi in loco alto, pingantur ibi sacre imagines. *ibid.*
- V. Imagines sacre num. 14. 15. Missa num. 18. 19. 20. Reliquie sanctorum num. 47.*

Ordo in genere.

- 1 **O** R dinationes fiant stas temporibus, in Cathedrali, presentibus Canonicis, publice, vel in digniori Diocesis Ecclesia, si in Diocesi sit Episcopus. *Trid. sess. 23. cap. 8.*
- 2 Ab alieno Episcopo nemo ordinetur sine testimonio Ordinarii de vita, & moribus. *idem ibid.*
- 3 Dimissoria litteræ dari non possunt nisi ab Episcopis, intra quorum fines existunt exempti. *idem ibid. cap. 10. V. Litteræ dimissoriae num. 1. 2. 3.*
- 4 Dispiciantur ordinandum genus, Persona, ætas, institutio, mores, doctrina, fides, ab Episcopo, opera virorum prudentum. *idem ibid. cap. 7.*
- 5 Genus, nam potest Episcopus ordinare subditū sibi ratione originis, seu domicili, seu beneficii. *DD. communiter.*
- 6 Origo patris inspicitur. *Barbos. cum aliis alleg. 4. num. 4.*
- 7 Matris in illegitimo attenditur. *idem ibid. num. 15.*
- 8 Exposito origo attenditur ex loco, in quo fuit expositus. *Gratian. d. sept. for. cap. 75. num. 12.*
- 9 Domicilium est locus perpetuæ habitationis. *Mench. cons. 3. 29. num. 33.*
- 10 Habitatio continua per decennium æquualet domicilio. *Barbos. loc. cit. num. 28. 29.*
- 11 Ratione beneficii, si plura habet, à quouis Episcopo illorū. *Barb. ibi. n. 51.*
- 12 Habita beneficii possessione, ne dum collatione, quæ sola non sufficit. *Garz. par. 2. cap. 4. num. 16. 17.*
- 13 Filii hebræorum non excluduntur ab ordinibus. decisum refert *Armendar. lib. 1. tit. 21. l. vnica num. 6.*
- 14 Potest etiam Episcopus ordinare Natiuos alibi natos, sed degentes in monasterio Diocesis, non autem potest eorum Abbas. *Barbos. allegat. 2. num. 8. & alleg. 4. num. 62.*

- 15 Persona nam hi simpliciter ordinari non debent.
 Illegitimè nati. Neophyti intra biennium. Ricciul. *de iure pers. de Neoph. cap. 10. num. 9.*
- Corpore vitia. Ebriosi. 11.
- Insigniter deformes. Impudici.
- Epileptici. Minores natu.
 Amentes. Rudes, & ignari.
 Serui. Lapsi post ordinem.
 Infames. Peregrini, & ignoti.
 Usurarii. Bigami.
 Peruiri. Irregulares aliis modis.
 Criminosi. Irregulares aliis modis.
 Solemniter pœnitentes. Censuris ligati. Ratiociniis obligati.
- Hæc ex Prou. 4.
- 16 *Æas*, de qua in titulis sequentibus.
- 17 Doctrina, conueniant urbani ad examen feria 2. Diocesani ante feriam quartam temporum. Prou. 4.
- 18 Ne examinetur, qui sine habitu decenti accesserit. Prouinc. 5.
- 19 Examinatus ab Episcopo, qui dat dimissorias; debet rursus examinari ad ordinante. Trid. *sess. 12. cap. 11. & probat Barbof. alleg. 7. num. 22.*
- 20 Dispensatio interstitiorum pertinet ad Episcopum ordinandi, non ad ordinantem. Congr. Episc. 9. Aug. 1563.
- 21 Interstitia ipsa attendunt secundum eorum cursum, non autem per 12. menses, ead. 15. Apr. 1592. & DD. apud Barbof. *alleg. 18. num. 2.*
- 22 Initiatus alieno Episcopo ferat testimonium de ordine suscepto. Prou. 4.
- 23 Nemo ordinetur, qui Ecclesiæ, aut pio loco non adscribatur, & si locum deferat, Episcopo inconsulto, ei sacrorum exercitium interdicatur. Trident. *sess. 23. cap. 16.*
- 24 Dominico die ante indictam ordinationem in Parochialibus processio cū litanis habeatur. Prou. 2.
- 15 Præter candelam nihil accipiatur, nõ pannus, pecten, &c. Congr. Episcop. 2. Ianuar. 1607.
- 16 Nihil item accipiatur ab Episcopo pro litteris dimissoriis, seu testimonialibus, aut sigillo, neque sponte oblatum, neque accipiatur à ministris. Trident. *sess. 21. cap. 1.*
- 27 Pro singulis dimissoriis, aut testimonialibus Notarii, ubi non viget contraria laudabilis consuetudo decimam tantum aurei partem accipere possunt, dummodo salarium nullum sit eis constitutum. idem *ibid.*
- 28 Neque inde vlla partem emolumentum Episcopus habeat. *ibid.*
- 29 Regulares nõ professi tenentur iisdem legibus, quibus sæculares in ordinibus suscipiendis Pius V. A. 1568. & Nouitius dicitur habere domicilium in Diocesi Nouitiatus. Nald. *ordo. num. 10.*
- 30 Sub pena suspensionis per annum Episcopo à collatione ordinum. Pius V. *ubi supra.*
- 31 Finito anno cessat suspensio absque alia absolute.
- 32 Neque potest Episcopus ordinare monachum exemptum sine licentia proprii Abbatis, aliàs ipso iure alienus est à communione Episcoporum, & contentus sit communione suæ Diocesis. Barbof. *alleg. 111. num. 17.*
- 33 Regularis degens in monasterio sito in loco nullius Diocesis debet ordinari ab Ep. viciniore. Nald. *v. ordo. n. 26.*
- 34 Dimissoriae dentur à superioribus Regularium. Trid. *sess. 23. c. 8. & probat Barbof. alleg. 7. nu. 31.*
- 35 Sed ad Episcopum Diocesenum, in cuius Diocesi est monasterium ordinandi. Clement. VIII. 15. Martii 1596.
- 36 Qui si fuerit absens, vel non habitus ordinationes ad alium dirigi poterit, facta in dimissoriis mentione de absentia, seu de non habenda ordinatione. idem *ibid.*
- 37 Sub pena priuationis vocis actiua, & passiva, officii, & dignitatis, & aliis arbitrio Papæ, reservatis eidem. idem *ibid.*
- 38 Episcopus præsens, per alium Episcopum ordinationes habens, non dicitur absens, & ideo, Regulares alios concedere non possunt, Tamburin. *de iure Abb. tomo 2. disp. 2. q. 18.*
- 39 Examinandi vero sunt Regulares ab Episcopo ordinante. Trid. *sess. 23. c. 12.*
- 40 Interstitiorum remissio in Regularibus spectat ab Episcopo ordinantem; causam approbare pertinet ad superiorem ordinandi. decisum referunt DD.

- DD. apud Barbof. *allegat. 18. num. 10.*
- 41 Censuræ ratione ordinationis sunt. Qui extra tempora, vel ante ætatem legitimam, vel sine dimissoriis, ad sacros ordines se faciunt promoueri, suspensis ipso iure ab ordine. Plus II. Anno 1461.
- 42 Beneficiis item possunt priuari. *ibid.*
- 43 Ordinatus sine dimissoriis Ordinarii sui manet suspensus arbitrio Ordinarii sui. *Trid. sess. 14. cap. 2.*
- 44 Neque eum Episcopus admittat, nisi idoneum repererit, & interim eum suspendere potest ab ordinum exercitio, & ne ministret, interdicere. *ibid. cap. 3.*
- 45 Prohibitus à suo Prælato, ne ascendat ad ordines, ex quacumque causa, etiam occulta, sine eiusdem licentia promoueri non potest; neque item restitui, si est suspensus à suis ordinibus. *ibid. cap. 1.*
- 46 Conferens primam tonsuram nõ suo subdito suspensus est à solius primæ tonsuræ collatione per annum. Bonacin. *de Sacram. disp. 8. quest. vn. punct. 4. num. 29.*
- 47 Conferens alios ordines eidem suspensus est per annum à collatione omnium ordinum Trident. *sess. 23. c. 8.*
- 48 Nisi probabiliter ignoret, clericum esse alterius Diocesis. decisum refert Nauat. *conf. 40. de tempor. ordin.*
- 49 Conferens inuito primam tonsuram suspensus est ipso iure per annum à celebratione Missæ. DD. apud Barbof. *alleg. 111. num. 3.*
- 50 Conferens infanti suspenditur à collatione clericalis tonsuræ tantum, per annum. *ibid. DD. num. 4.*
- 51 Idem, si illiterato. *ibid. num. 6.* sed non est in usu hæc censura. Sã *Verbo suspensio, num. 13.*
- 52 Idem, si coniugato nisi velit ingredi religionem, aut promoueri ad sacros ordines, Barbof. *loco cit. num. 10.*
- 53 Ordinans eodem die, vel duobus continuato ieiunio ad duos sacros ordines, suspenditur à collatione vtriusque, donec à Papa absoluat. *idem num. 12.*
- 54 Ordinans sacerdotem non idoneum suspenditur à collatione ordinis sacerdotalis. *ibid. num. 11.*
- 55 Ordinans in aliena Diocesi sine licentia expressa Ordinarii loci, aut de eius licentia sibi non subditos, suspenditur à Pontificalibus, & est reseruata

Barth. Ganans.

Papæ Trident. *sess. 6. cap. 5.*

- 56 Potest tamen Episcopus in aliena Diocesi sine licentia Diocessani conferre primam tonsuram subdito suo. Azor. *par. 2. leg. 3. cap. 48. quest. 5.*
- 57 Ordinans eum, quem scit solemniter egisse pœnitentiam, vel scit esse bigamum, suspenditur per annum à celebratione Missæ. Barbof. *loco cit. n. 15.*
- 58 Ordinans aliquem accepto iuramento; vel promissione de non inferendis molestiis super eius prouisione, per triennium est suspensus à collatione ordinum. *ibid. num. 18.*
- 59 Ordinans simoniacè, & conferens primam tonsuram suspensus est à Pontificalibus, & ab Ecclesiæ ingressu interdictus, cum reseruationem absolutio- nis Papæ ipsi, & non Pœnitentiario, alias nulla est absolutio. Sixtus V. Anno 1588. Clement. VIII. Anno 1595.
- 60 Si adhuc se ingesserit priuatus sit ipso facto, etiam Episcopatu, nedum beneficijs, cum reseruatione Papæ. *ibid.*
- 61 Titulares Episcopi, etiam in loco nullius Diocesis aut exempto, conferentes ordines seu primam tonsuram alicui non habenti dimissorias, etiam si habeant priuilegium promouendi quocumque accedentes, incurrunt suspensionem à Pontificalibus reseruata Papæ. *Trid. sess. 14. cap. 2.*
- 62 Quomodo supplenda sint ommissa in ordinatione, Vide Syll. *Ordo. 2. quest. 10. 11. 12.*
V. *Abbas n. 21. & seq. Capitulo sede vacante n. 26. & seqq. Cessatio à diuinis. n. 8. Familiaris Episcopi. num. 3 & seqq. Interdictum n. 40. & seq. Irregularitas. nu. 35. & seqq. Simonia. num. 9. 10. 11.*

ADDITIO.

- 1 **O**Rigo patris attenditur, vbi scilicet domicilium habuit Pater. *sanch. cum alijs de matrem. l. 3. disp. 23. num. 3.*
- 2 Domicilia duo quis habere potest in diuersis Diocesis, si ferè æqualiter habitet in vno ætate, in altero hyeme, & subditur duobus Episcopis. *Barbof. cum alijs de por. Episc. alleg. 4. num. 38.*
- 3 Feudatarij, licet alibi habitent, dicuntur habere domicilium in loco feu-

L di:

- di; item, & filiorum *idem ibid. n. 32.*
- 4 Perpetuum officium apud Principem dat ius domicilii pro ordinibus. *l. senatores. C. de incolis.*
- 5 Ratione beneficii simplicis, immo & tenuis iuncto patrimonio potest quis ordinari *Barbos. supra num. 44. 46.*
- 6 Ordinatus ab vno Episcopo, quouis titulo, non potest alios ordines accipere ab alio sine licentia prioris Episcopi. *Molfes. in summ. tr. 2. cap. 2. num. 10.*
- 7 Cum Regularibus mitius agi potest circa scientiam, quam cum secularibus. *Barbos. loco cit. alleg. 45. num. 14.*
- 8 Regulares participantes in privilegiis Greg. XIII. societatis Iesu, & Clem. VIII. S. I. in Portugallia, possunt ordinari, non seruatis interstitiis, neq; præuia functione priorum ordinum, & extra tempora. *Dian. tom. 2. mor. resol. tr. 2. de dub. regul. resol. 31. 32. & 112.*
- 9 Ordinatus per saltum est suspensus ab eo tantum ordine, quem per saltum suscepit. *Sylu. v. irregularitas. quest. 11.*
- 10 Conferens ordinem non suo subdito suspensus est à collatione ordinis male collati tantum, per annum. *Molfes. cum alijs in summ. tr. 2. cap. 2. num. 12. contra Barbos. qui à collatione omnium docet esse suspensum.*
- 11 Suspendio ob malam ordinum collationem per Pium II. est Papæ reseruatæ. *Barbos. loco cit. alleg. 17. num. 14.*
- 12 Infantes expositi, cum adoleuerint, habentur pro legitimis ad ordines factos, nisi probetur oppositum. *Dian. 2. par. tr. 1. M. sc. II. resol. 22.*

Ordines minores.

- 1 **M**itibus, etiam quod non sint prælati, denegatur prima tonsura. *Cong. Episcop. 30. Augusti 1619.*
- 2 Vitramontanis ne conferatur prima tonsura, nec ordo minor, nisi cum dimissorijs prius recognitis à Nuncijs, & postea à Vicario Vibis, sub pœna promouentibus suspensionis ad annum à Pontificibus; promotis autem perpetua suspensionis eo ipso. *Vrbani VIII. Anno 1614.**
- 3 Itali prima tonsura, aut minoribus ordinibus ab alieno Episcopo cum falsis dimissorijs initiati non gaudent privilegio fori, *idem ibid.*
- 4 Prima tonsura non initientur, nisi prius confirmati. *Trident. sess. 23. cap. 4.*
- 5 Fidei rudimenta sciant; & legere, & scribere, & coniectura sic probabilis, eos Deo seruire velle. *idem ibid.*
- 6 Afferant probationes de legitimo matrimonio, seu dispensatione. De origine, vel decenniali domicilio. De doctrina, & moribus à Parocho. De Doctrinæ Christianæ scholis frequentatis. De Confirmatione. De spe ad vteriora. De frequenti Sacramentorum vsu. *Hæc Prou. 4.* De aetate, quæ debet esse 7. annorum. *cap. in singulis. 77. dist.*
- 7 Potest autem conferri prima tonsura qualibet die. *Barbos. alleg. 11. num. 19.* & in aliena Diœcesi. *V. ordo in genere. num. 56. Sed cum sola saltem. S. a. ordo num. 32.*
- 8 Ad minores ordines, testimonium habeant à Parocho, & magistro scholæ. *Trid. loco cit. cap. 5.*
- 9 Et præterea de tonsura, vel ordine suscepto. De functionibus præstitis in Ecclesia cui adscripti. De habitu clericali assidue gestato. De Sacramentorum frequenti vsu. *Hæc ex Prou. 4.*
- 10 Aetas Acolythi 12. annorum expletorum. *Moneta de distribut. parte 2. quest. 19. num. 11.*
- 11 Ijs conferantur, qui latinam linguam intelligunt, & quos scientiæ spes maioribus ordinibus dignos ostendat. *Trid. loco cit. cap. 11.*
- 12 Per interstitia temporum nisi aliud Episcopo videatur *idem ibid.*
- 13 Consuetudo conferendi simul primam tonsuram, & minores ordines retineri potest decisum refert *Armendar. ad recop. legum Navar. lib. 1. tit. 18. lib. 1. n. 57.*
- 14 Laudabilius est conferre singillatim minores, Innuit *Trident. sess. cit. c. 11.*
- 15 Possunt conferri in festis de præcepto. *Barbos. alleg. 11. n. num. 18. festis scilicet Diœcesis. Nald. ordo num. 2. in festiuis diebus duplicibus. Pont. Rom.*